

OBSAH

ÚVOD.....	7
I. TRADIČNÉ (KULTÚRNE) MENŠINY FÍNSKA – FAKTY.....	15
1 „Sámovia nejedia príborom“	19
Pastieri sobov, rybári a šamani?	21
Sámska renesancia. Projekt Alta ako medzník.....	26
Sámska literatúra a meniace sa identity Sámov	28
Problémy s recepciou sámskej kultúry v stredoeurópskom priestore.....	34
Sámske jazyky používané vo Fínsku.....	36
Šamanizmus a lestadiánstvo	38
2 Fínskošvédská "privilegovaná menšina"	41
Fínski Švédi – elita národa?	41
Fínska švédčina verzus „ríšska“ švédčina.....	45
Fínskošvédská (menšinová) literatúra.....	49
3 Nenápadná staroruská menšina.....	54
Od podomových obchodníkov k veľkopodnikateľom	57
Pravoslávie ako tmel	61
Od ruštiny cez švédčinu k fínčine.....	64
4 Fínski Rómovia.....	67
„Tatári“, či „Cigáni“?.....	68
Prvé zmienky o Rómoch na území Fínska	69
Šaty robia človeka alebo sukňa robí fínsku Rómku.....	73
Luteránstvo a letničné hnutie	74
Tajný jazyk	76
Obraz Rómov v dielach klasikov fínskej literatúry.....	77

Obraz Rómov v dielach fínskych rómskych autorov.....	85
Kritika rómskej kultúry.....	89
5 Potomkovia cárskych vojakov – fínski Židia.....	90
„Narinkka“	94
Od jidiš cez švédčinu k fínčine.....	95
Nežidovskí autori o Židoch	97
Židovskí autori	100
Pseudožidovská autorka Eva Wein	101
6 Mišarskí Tatári	102
Z podomových obchodníkov majiteľmi kamenných obchodov.....	104
Islamská náboženská obec – jedna z prvých v Európe	105
Novoturečtina verzus tatárčina	107
Obraz Tatárov v literatúre	108
Literatúra písaná Tatármi.....	109
II. MÝTY O HISTÓRII FÍNSKA.....	111
1 Mýtus stáročného útlaku.....	113
2 Mýtus o dobrých a zlých cároch.....	119
„Dobří cáři“	120
„Zlí cáři“	123
3 Mýtus o homogénnom Fínsku	127
Jedna myseľ – jeden jazyk	127
Dva národy – dva jazyky.....	137
III. PRIESTOR AKO METAFORA.....	144
1 „Hraničná krajina“	146
Konkrétne (geografická) hranica.....	148
Hranica ako metafora	151
1.1 Hranica spájajúca:.....	152
Tolstojovstvo	153
Príťažlivosť ortodoxnej mystiky.....	157

1.2 Hranica deliaca (rusofóbia)	160
2 Literatúra tisícich jazier a literatúra tisícich ostrovov	168
2.1 Mýtus fínskej krajiny. Krajina tisícich jazier a lesov.....	170
2.1.1 Mýtus zlatého veku.....	173
(Vy)nájdený zlatý vek	175
Nájdený zlatý vek?	178
Znovunájdený zlatý vek? Karelianizmus	183
Karélie – krajina spomienok.	
Stratená a večná domovina.....	188
2.2 Mýtus fínskošvédskej krajiny: krajina tisícich skalnatých ostrovov	193
2.2.1 Tesný priestor fínskošvédskej literatúry	
– klaustrofóbia, či bezpečný azyl?	197
„Slobodní sedliaci“ fínskošvédskej literatúry.....	199
„Vikingovia“ fínskošvédskej literatúry	202
Vikingovia a slobodní sedliaci verzus pastieri a nevoľníci.....	204
2.2.2 Muminovské údolie Tove Janssonovej	
– symbol fínskošvédskej menšiny.	
Tesný priestor, či bezpečné hniezdo?	205
Bezpečné hniezdo.....	207
Tesný priestor	210
Príležitostný „viking“ – Muminkov otecko.....	211
„Viking“ Snusmumrik.....	212
2.3 Sen o veľkom fínskošvédskom románe.....	213
ZÁVER.....	220
LITERATÚRA.....	224
Pramene.....	224
Výber z použitej literatúry.....	224
Elektronické zdroje	233